

AHMET ZEKİ VELİDÎ TOGAN'IN FERİDUN NÂFİZ UZLUK'A GÖNDERDİĞİ MEKTUPLAR

THE LETTERS SENT BY AHMET ZEKİ VELİDÎ TOGAN TO FERİDUN NAFİZ UZLUK

Bayram ÜREKLİ*

Öz

Bu kısa çalışmada ünlü Türk tarihi profesörü Ahmet Zeki Velidî Togan tarafından Viyana'dan Ankara Üniversitesi Tıp Tarihi kürsüsü hocası Feridun Nafiz Uzluk'a 1933 ile 1941 yılları arasında yazılan üç mektup üzerinde durulmuştur. Mektuplardan bu iki ilim adamının birbirini şahsen tanımadığı, yalnız gıyaben tanıdıkları ve birbirinin çalışmalarını takip ettikleri anlaşılmaktadır. Kısa girişten sonra ilmi konularla mektuplar devam etmektedir. Burada bu mektuplar üzerinde kısaca durulacak ve ekinde de mektupların Zeki Velidî Bey'in el yazısı ile metni verilecektir.

Anahtar Kelimeler

Mektup, Mevlânâ Celaleddin, Tabib Gazanfer, Konya, Togan, Uzluk.

Abstract

In this short paper, it is examined three letters sent by Ahmet Zeki Velidî Togan in Vienna between 1933 and 1941 years, to Feridun Nafiz Uzluk, staff member of Medicine History Department in Ankara University. It is understood from the letters that this two persons do not know each other face to face but they do by name only and follow each other's works. After the short introduction, the letters on scientific matters continue. In this work, it will be examined these letters and it will be given original texts of the letters with handwriting of Zeki Velidî Togan.

Keywords

Letter, Mevlânâ Celaleddin, Tabib Gazanfer, Konya, Togan, Uzluk.

* Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, burekli@selcuk.edu.tr

GİRİŞ

Ahmet Zeki Velidî Togan, Başkurdistan'ın Kuzen Köyü'nde 10 Aralık 1890 yılında doğdu. Babası Kuzen-oğlu Velid Bay'ın oğlu Ahmed-Şah, annesi "mu'allime" diye bilinen Ümmü'l-Hayat'dır. O'nun büyüyünce kendisine mahlas olarak aldığı "Velidî" ismi dedesinden; "Togan" da büyük dedelerinden gelmektedir. Çocukluk ve gençliğinde Ötek Medresesi, Muallim Mektebi ve Kazan Üniversitesi'nde tahsil gördü. Arapça, Farsça, Rusça, İslami İlimler ile Tarih ve Coğrafyayı yeterince öğrendi. 1908 yılında Kazan'da Kasımiye, Ufa'da Osmaniyeye Medreseleri'nde dört yıl Arap edebiyatı ve Türk tarihi dersleri muallimliği yaptı. Taşkent, Fergana, Buhara'da edebiyat ve etnografya araştırmalarında bulundu. İhtilâlden sonra 1920 yılında Başkurdistan Devlet Başkanı oldu. Buradaki durumun başarısız olması üzerine daha sonra Paris'e ve oradan Berlin'e geçti. Almanya'dan Türkiye'ye geldi. Köprülü Zâde M. Fuad ve Millî Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi'nin davetiyle 20 Mayıs 1925 tarihinde Türkiye'ye geldi. Maarif Vekâleti Telif ve Tercüme Heyetine tayin edildi. Ocak 1927 yılında ise İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde "Türk Tarihi Müderris Muavinliği" görevine atandı. 1932 yılında üniversiteden istifasına kadar burada ders verdi. İstifadan sonra Viyana'ya giderek doktorasını tamamlamaya çalıştı. 1935 de doktorasını bitirdikten sonra ise Bonn Üniversitesi'ne geçti. 1938 de Göttingen Üniversitesinde dersler verdi. 1939 yılında Türkiye'ye dönünceye kadar Almanya'da Türk Tarihi ile ilgili çalışmalarda bulundu. 1948'de yeniden döndüğü İstanbul Üniversitesi'nde ölünceye kadar hocalık görevinde bulundu. 26 Temmuz 1970 de İstanbul'da vefat etti.¹ Feridun Nâfiz Uzluk'a gönderdiği ilk iki mektubu da Viyana'da bulunduğu sırada yazmıştır.

Feridun Nâfiz Uzluk ise; 1902 yılında Konya'da doğdu. Anne tarafından Mevlânâ soyundan (Çelebi) olup, annesi, Mesnevîhân Sâlih Beyzâde Ali Çelebi'nin kızı Sıddıka Hanım, babası ise Yüzbaşı Ahmed Hamdi Bey'dir. Hamdi Bey, Feridun Nâfiz iki yaşında iken Yemen'de şehid olmuştur.

Feridun Nâfiz ilk tahsilini Konya Tatbikat Okulu'nda tamamladıktan sonra Konya İttihad ve Terakî İdâdisini bitirdi. İstanbul Tıp Fakültesi'ne devam ederek 1924 yılında da buradan mezun olmuştur. Tıp Fakültesi'nde öğrenci iken Üsküdar Mevlevihânesi'nde kalmış ve mevlevihanenin şeyhi Ahmed Remzi Dede'nin gözetiminde yetişmiştir. Burada kaldığı süre içinde daha önce biraz bildiği Arapça ve Farsçayı çok iyi derecede öğrendi. Ayrıca Mevlânâ'nın Mesnevisini çok iyi bilen bir mesnevîhândır. Fakülteden mezun olduktan sonra Ordu'nun Mesudiye kazası hükümet tabibliğine atanmış, bu görevde üç sene çalıştıktan sonra 1928 yılında Konya Memleket Hastanesi dâhiliye asistanlığına tayin olmuştur.

İhtisas yapmak amacı ile 1932 yılında kendi imkânıyla Almanya'ya giderek Münih Üniversitesi Tıp Fakültesi Dâhiliye kliniğinde asistan olarak Friedrich Von Müler ile Hijyen Enstitüsü'nde K. Kisskalf'ın yanında çalışmıştır. Ayrıca Tropik Hastalıklar Enstitüsü'nde, sıcak memleketler hastalıkları kursuna da iştirak ederek diploma almıştır. Uzluk 1935 yılında Türkiye'ye dönmüş bir yıl Trakya salgın hastalıklar uzmanı olarak çalışmış, sonra da Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'ne girmiştir. 1946'da Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Deontoloji profesörlüğüne atanmış ve 1972 yılında emekli oluncaya kadar bu görevi yürütmüştür. Türk Tıp Tarihi Kurumu kurucu üyesi ve Türkiye Anıtlar Derneği genel başkanı

¹ Zeki Velidî Togan'ın hayatı hakkında bk. Zeki Velidî Togan, *Hatıralar*, İstanbul 1969; Tuncer Baykara, *Zeki Velidî Togan*, Kültür Bakanlığı Yayını, Ankara 1989; Sübidey Togan, "Ahmed Zeki Velidî Togan'ın Kültürel Gelişimi", *İnmeyen Bayrak Zeki Velidî Togan*, Ankara, 1994, s.29-50.

olan Uzluk, Tıp Tarihi, Mevlânâ, Mevlevilik, Tasavvuf, Türk Tarihi ve Türk Edebiyatı alanlarında Türkiye ve Türkiye dışında Almanya, Hollanda, Fransa, İran, İngiltere gibi ülkelerde tetkiklerde bulunmuştur.² Feridun Nâfiz Uzluk uzmanlık alanı olan Türk tıp tarihi ile birlikte Selçuklu ve Osmanlı kültür değerlerini Cumhuriyet dönemine taşımaya çalışmıştır. O kendi çabasıyla, Mevlâna'nın Mektupları³, Sultan Veled Divânı⁴, Anadolu Selçuklu Devleti Tarihi gibi eserlerin yayınlanmasını sağlamıştır.

Bizim burada üzerinde durmak istediğimiz konu ise Ahmet Zeki Velidî Togan'ın Feridun Nâfiz Uzluk'a gönderdiği mektuplardır. Bu mektuplar üç adet olup, Selçuk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Feridun Nâfiz Uzluk Arşivi'nde bulunmaktadır. Ancak Feridun Nâfiz Uzluk'un Zeki Velidî Togan'a gönderdiği cevabî mektupları hakkında bilgi sahibi değiliz. Togan'ın gönderdiği mektuplardan birincisi 15.XI.1933 tarihli olup, Zeki Velidî Togan'ın Viyana'da bulunduğu sırada F. Nâzîf'e göndermiş olduğu mektuptur. O tarihte Feridun Nâfiz Uzluk ise Münih'te bulunmaktadır. Bu mektupta Zeki Velidî, Feridun Nâfiz'i gıyaben tanıdığını belirtiyor. Bazı yayınlarını daha önce okuduğunu ve beğendiğini zikrediyor. Mektubu yazma sebebi ise Mevlânâ'nın hastalığı sırasında O'nunla meşgul olan "Tabib Gazanfer"⁵ hakkında bilgi edinmektir.

Feridun Nâfiz Bey'i daha iyi tanımak için O'nun şahsı ile ilgili bir hayli soru da yöneliyor. Almanya'da niçin bulunduğunu da öğrenmek istemektedir. Mevlânâ'nın Divân-ı Kebîr'i ile ilgili de bazı soruları vardır. Hatta Mevlânâ'nın Divân-ı Kebîr'de söylediği "Her ne kadar Farsça söylesem de aslım Türk'tür" dörtlüğüne divân nushalarında rastlayıp rastlamadığını sormaktadır. Kendisinin Mevlânâ ile ilgili çalışma yaptığı, G. Richard'ın Mevlânâ'ya dâir yazdığı esere tenkid yazmasından anlaşılmaktadır ki bu tenkid yazısını 1934 yılında yayınlamıştır.⁶

Mektubun devamında ise kendisini kısaca tanıtmakta ve mektuplaşmaktan memnun olacağını belirtmektedir.

İkinci mektup bu tarihten yaklaşık altı ay sonra, Zeki Velidî Togan tarafından Feridun Nâfiz Uzluk'a 19.V.1934 tarihinde yine Viyana'dan gönderilmiştir. Togan mektubuna "mufassal cevâbınız geçen sene nihâyetinde gelmişti teşekkür ederim" diye başlıyor. Bu cümleden anlaşıldığına göre Feridun Nâfiz Uzluk hemen teferruatlı bir cevap yazmış olmalı. Yine Togan mektubunda kan azlığı hastalığı sebebiyle Aralık ve Ocak aylarında Viyana haricinde dinlenmeye gittiğini ve çalışmadığını belirtiyor. Mektubunda yine Tabîb Gazanfer⁷ tarafından yazılan bir kitaptan, bunu kendisinin Bursa'da bulduğundan⁸ ve bununla ilgili batıda çıkan bir yazıdan bahsetmektedir⁹. Buradan anlaşılıyor ki bu iki ilim adamı batıda çıkan yayınları çok iyi

² Daha fazla bilgi için bk. Arslan Terzioğlu, "Feridun Nâfiz Uzluk ve Mevlânâ Celâleddin Rûmi Araştırmalarına Katkıları", X. Milli Mevlânâ Kongresi Tebliğler, Konya, 2003, C.II, s.91-96; Aykut Kazancıgil, Prof. Dr. Feridun Nâfiz Uzluk (1902-1974) Hayatı, Çalışmaları, X. Milli Mevlânâ Kongresi Tebliğler (Doğumunun Yüzüncü Yıldönümü Anısına Prof.Dr. Feridun Nâfiz Uzluk Armağanı), C.II, Konya, 2003, s.65-89.

³ Bk. Feridun Nâfiz Uzluk, *Mevlânâ'nın Mektupları*, (Düzelten: Ahmet Remzi Akyürek, Mukaddime: Veled Çelebi İzbudak, Önsöz ve Yayınlayan, F. N. Uzluk), Sebat Basımevi, İstanbul, 1937, 174+27 s.

⁴ Bk. *Divân-ı Sultan Veled*, (Takriz: Veled Çelebi İzbudak, Önsöz ve Yayınlayan, F. N. Uzluk), Uzluk Basımevi, Ankara, 1941, 100+12+616 s.

⁵ Tabib Gazanfer hakkında bk. Şehabeddin Uzluk, Mevlânâ'nın Tabibleri, "Ekmeleddin Müeyyet, Beyhekim ve Gazanfer", 1. Milletlerarası Mevlânâ Kongresi (Tebliğler), Konya, 1988, s.211-214; Şehabeddin Uzluk, "Mevlânâ'nın Ölümü ve Yeşil Kubbe", 2. Milli Mevlânâ Kongresi (Tebliğler), Konya, 1987, s.57-60.

⁶ Bu tenkid makalesi için bk. A. Zeki Velidî (Review) G. Richard Persien Meystiker Djelaleddin Rumi, Wiener zeitschrift für die kunde des Morgenlandes, XLII, 1934, s.151-153.

⁷ Tabib Gazanfer hakkında bk. Cevat İzgi, "Tabib Gazanfer", *DİA*, C.13, İstanbul 1996, s.433-434.

⁸ Tabib Gazanfer, Bîrûnî'nin es-Saydele'sine yazdığı şerh ile birlikte kitabı istinsah etmiştir. Bu kitap Bursa Eski Yazma ve Basma Eserler Kitaplığı Kurşunoğlu nr. 149 da bulunmaktadır.

⁹ Burada Bîrûnî'nin tıb müfredatına ve eczacılığa dair 1050 yılında tamamladığı "Kitâb al-Saydala" adlı eserini Konya'da yaşayan Tebrizli tabib İbrahim Gazanfer tarafından istinsah edilen bir nüshasını 1927 yılında kendisinin Bursa'da Kurşunlu Câmii Kütüphanesi'nde tespit edip ilim âlemine tanıttığını belirtmektedir. Yine Max Meyerhofer

takep etmektedir. Bu mektubunda ayrıca Türkiye’deki kütüphanelerde bulunan eserlere dâir bir kitap hazırladığını ve bu çalışma matbaada iken harf inkılâbı olduğu için basılmadığını zikrediyor. Bu eserin daha sonra yeni harflerle de basılmadığı anlaşılmaktadır.¹⁰

Üçüncü mektup ise 17.VI.1941 tarihli olup Zeki Velidî Togan henüz dönmemiş ve mektubu yurt dışından göndermiştir. O tarihte Feridun Nâfiz Uzluk Ankara’da bulunmaktadır. Mektubun üzerindeki adres “Merkez Hıfzıssıha Müzesi” olarak yazılmıştır¹¹. Bu mektupta da yine ilmi konulardan bahsediyor ve Feridun Nâfiz Uzluk’un neşrettiği “*Divan-ı Sultan Veled’i*” aldığını belirterek teşekkür etmektedir. Uzluk’tan İbn Bîbî¹² ve Aksarayî¹³ tercemelerini sormakta ve içinde bulunduğu Haziran ayının 30’da Ankara’da olacağını ve etraflıca konuşmak arzusunda olduğunu belirtiyor. Ayrıca Mısır’da basılan “*Bugünkü Türkistan ve Yakın Mazisi*”¹⁴ kitabının harp dolayısıyla Mısır’da kaldığını ve kendisine gönderemediğini belirtiyor.

Sonuç olarak; Zeki Velidî Togan, mektuplarında Feridun Nâfiz Uzluk’a “Pek muhterem, kıymetdar Feridun Bey, Azîzim Feridun Bey” diye hitap ediyor ve gittikçe samimi bir halin oluştuğu görülüyor. Mektuplarının sonunda ise “Ahmed Zeki Velidî” ismini yazmakta ilk iki mektubunda adresini yazdığı halde, son mektubunda Almanya’dan ayrılacağı için adresini yazmamıştır. Mektuplar Zeki Velidî Togan’ın el yazısı ile Osmanlı alfabesiyle kaleme alınmıştır.

Feridun Nâfiz Uzluk da Almanya’da aldığı mektuplar da dâhil bunları okuduktan sonra atmayıp, arşivleyerek bugüne kadar gelmesini sağlamıştır. Hatta XXII. Beynelmîlel Müsteşirler Kongresi’nin başkan Zeki Velidî Togan imzalı 1951 tarihli davet kartını da saklamıştır.

Uzluk’a farklı kişilerin yazdıkları mektuplar da var ve bunların bir kısmı yayınlandı. Örneğin, Muallim Cevdet’in gönderdiği mektuplar bunlardan biridir.

bu eserin mukaddimesinin metnini Berlin’de 1932’de Almanca tercümesi ile beraber (bk. Max Meyerhof, Das Vorwort zur Drogenkunde des Berûnî, Berlin, 1932) neşretmiş ve kendisinden izin almadığını da vurgulamaktadır. Bk. Zeki Velidî Togan, “Bîrûnî”, **İA**, C.2, s.635-646.

¹⁰ Bkz. Tuncer Baykara, *Zeki Velidî Togan*, s.70-102; İkinci mektup zarfından anlaşıldığına göre Feridun Nâfiz Uzluk’un eline Hamburg’da iken geçmiştir.

¹¹ Togan bu mektubu gönderdiği sırada yurt dışından dönmüş olmalıdır. Çünkü onun 1939’da döndüğü biliniyor. Herhalde yeniden bir araştırma için yurt dışına çıktığında yazıyor.

¹² Bu yayın “*Anadolu Selçuklu Devleti Tarihi*” adıyla İbn Bîbî’nin 1902’de Leyden’de Farsça metni Houtsma tarafından neşredilen tarihin Türkçeye tercümesidir. Bk. Uzluk Basımevi, Ankara, 1941, 328 sayfa.

¹³ Bu eser “*Selçuklu Devleti Tarihi*” adıyla Kerimüddîn Aksarayî’nin Farsça eserinin Türkçeye tercümesidir. Recep Ulusoğlu Basımevi, Ankara, 1943, 384 sayfa.

¹⁴ Bk. “*Bugünkü Türkistan ve Yakın Mâzisi*”, Cairo 1928-1940, 710 sayfa. (Aşkabâd şehrinde 1922’de yazmaya başladığı ve sonra tamamladığı eseridir. Bu eseri daha sonra Türkiye’de de yayınlamıştır. Bk. *Bugünkü Türkili (Türkistan) ve Yakın Tarihi*, İstanbul, 1942.

EKLER

I. MEKTUP

15.XI.933

Prof Validi

Museumstrasse 7

Wien VII

Pek Muhterem Feridun Nâfiz Bey!

Zât-ı âlinizi gâibâne tanıyorum. Veled Çelebi Efendi'nin "*Divan-ı Türki-i Sultân Veled*" kitabı sonundaki Doktor Feridun Nâfiz, Zât-ı âliniz olacağını zannediyorum. Mezkûr Mutâla'anâmenizi vaktiyle okuyup çok beğenmiştim. Şimdi de Konya Erkek Lisesi'nde Edebiyat Hocası talebem, Pertev Nailî'den adresinizi öğrendim. Hazret-i Mevlânâ'nın irthâl-i hastalığında kendisiyle, Tabîb Gazanfer'in meşgul olduğunu bir yerde okumuştum. Fakat sonra nerede gördüğümü unuttum. Bu hususta Pertev vâsıtasıyla Konya Müze Müdürü Azîz Bey'den sordum. O'da 'adem-i mağlumât beyân ederek zât-ı âlinizin adresini vermiş. Bu Zât Mevlânâ'nın mu'âsırı olmak üzere "*Mevlânâ Gazanferî*" ismiyle Köprülüzâde Fuad Bey'in İlk mutasavvıflarında da zikr olunuyor. Fakat O'da me'haz göstermemiş ihtimal "*Sefîne-i Mevleviyye*"den nakl etmiştir. Eflâkî'nin Fransızcasında Gazanfer ismi de geçiyor. Zât-i âliniz mezkûr Gazanfer hakkında bildiklerinizi bendenize öğretirseniz çok minnetdâr olurum. Bu Gazanfer tarafından yazılan bir Arapça eser vaktiyle (Zahâd ?) tarafından neşredilmiş ve O'nun tarafından istinsâh edilen bir farmakoloji kitabını da bendeniz 1927'de Bursa'da Kurşunlu Cami'inde bulmuştum. Şimdi de ondan bir parça Mösyö Mayerhof tarafından Berlin'de intişâr etmiştir. 1928 senesi Konya'da bulunduğum zaman Tabib Gazanfer'in Mezarı İstasyon yanında olduğunu Ferîd Bey'den öğrendimse de kışın karlı zaman olduğundan istasyon yanında arayıp bulamadım zaten üzerinde kitâbe falan bulunmadığını söylemişlerdi.

Zât-ı âliniz kimsiniz? Nerelisiniz? Kaç Yaşındasınız? İstanbul'da tıp tahsili ederek mi doktor oldunuz? Veled Divânı'na ilâvenizi Mes'ûdiye'de yazmış olduğunuzu hatırlıyorum orada tabîb mi idiniz? Şimdi Almanya'da ne yapıyorsunuz? Mevlânâ ile nasıl âlakadâr oldunuz? Mevlânâ Divânı'nın en güzel ve mükemmel eski nushaları hangileridir.

"Bîgâne migîrîd mera zî-in kûyem
Der-kuy-i şoma-hâne-i hod mî-cûyem
Düşmen-i neyem gerçi kî düşmen rûyem
Aslem Türk-est egerçi hindu gûyem"¹⁵

parçasına divân nushalarında tesâdüf ettiniz mi? Viyana nushasında tamamen bunun aksini söyleyen bir parça var:

Tu mâh-i Türki u men eğer Türk neyem
Danem hemin kadr ki be türkist âb su¹⁶

Hasan Âli Efendi'nin neşrettiği Türkçe parça hakkında ne fikirdesiniz? Mevlânâ üzerinde çalıştınız mı? Beraber eser yazıyor musunuz? Yahûd yazdınız mı?

¹⁵ *Divan-ı Kebîr*, Rubaiyyat Bölümü (1187. Rubâi).

Türkçesi: "Beni bu dünyada yabancı kabul edin

Sizin dünyanızda kendi evimi arıyorum

Her ne kadar düşman gibi görünsem de düşman değilim

Her ne kadar Farsça söylesem de aslım Türk'tür."

¹⁶ "Her ne kadar ben Türk değilsem de sen bir Türk güzelisin

Su ne kadar Türk'se o kadar olduğunu (?) biliyorum."

Gustav Richard isminde bir almanın Mevlânâ hakkında bu sene Bristov'da neşr ettiği eserini gördünüz mü? Bu esere bir tenkîd yazmak bura Daru'l-Funûn'unca bendenize havale olunmuştur.

Bendeniz ise aslen Başkurt Türkleri'ndenim Yedi sene kadar İstanbul Daru'l-Funûn'unda târîh hocalığı yaptım. Fakat geçen sene bir fikir ihtilâfı dolayısıyla istifa ederek Viyana'ya geldim. Şimdi burada Daru'l-funûn târîh doktorası yapmak için çalışıyorum.

Zât-ı âlinizle mükâtebe de bulunmak bendenizi çok memnun edecektir.

Baki selâm ve hürmetlerim Efendim

Ahmed Zeki Velidî

II. MEKTUP

19.V.1934

Kıymetdâr Feridun Bey!

Mufassal cevâbınız daha geçen sene nihâyetinde gelmişti teşekkür ederim.

Bu sene kışın iyi ve muntazam çalışmadım. Kan azlığı 'illetine mübtelâ olup istirahat mecburiyetinde kaldım. Kanûn-i Evvel ve Sâni Viyana hâricinde bir Erholungshaus'da istirahat ettim. Şimdi iyiyim. Yazın Avusturya'nın Kâznten taraflarına ve Tirol muntikasına gidip istirahat edeceğim.

Islamic Culture mecmuasında *Tabîb Gazanfer* tarafından yazılan kitapdan bahsedildiğini biliyorum. Bunu Kuznov yazmış. Bu kitap tarafımdan Bursa'da bulunan *Saydele* kitabıdır. Kuznôv ma'a'l-esef benim ismimi zikretmemiştir.

Diğer bir Alman âlimi Meyerhof'da benim bu keşfiyatımın bir parçasını çalarak neşr etmiş güyâ ki neşr hususunu kendisine musâ'ade etmiş olduğumu yalan olarak zikr etmiştir. Kütüphanelerimizde bulduğum bu eserlere aid kitabım 1928 senesi neşr olunmak üzere idi. Matba'a-i 'Âmire'de dört, beş forma tab' da olunmuştu. Sonra hurufât inkılâbıyla bu mesâ'i berbât oldu. Matbû' formları da imhâ ettiler. Gazanfer'in diğer bir eserinden (*Zahâd ?*) *el-Âsâru'l-Bâkiye* metni mukaddimesinde bahsetmiştir.

E. Sachau "*Chronologie der Orientalischen Völker*" her yerde, kütüphanelerde bulursunuz.

Bâki Samîmi Hürmet ve Selâmlarım.

Ahmed Zeki Velidî

Dâimi adresim: Museumstrasse 7. Wien. VII dir.

III. MEKTUP

17.6.1941

Azîzim Feridun Bey

Kartınızı alır almaz gidip "Divân-ı Sultân Veled"i aldım ve buna bin tümen teşekkürlerimi sunarım ve sizi bu bereketli işlerinizdeki muvaffakiyetinizden dolayı candan tebrik ederim.

İbn Bîbî ve Aksarâyî tercemelerinize de dört gözle muntazırım. İbn Bîbî'yi ise Houtsma neşri üzerinden (?) yazma aslından terceme etmiş olduğunuzu zannederim. Yoksa (?) tercemesiz mi neşr ediyorsunuz?

Herhalde sizi yakında Ankara'da görür etrafıca konuşmak isterim. Bu ayın 28/29'na

buradan hareket edip 29'unda Viyana'da 30'nda Ankara'da bulunacağımı umuyorum. Kayseri, Konya Malatya Sivas taraflarına bir seyahat yapmak fikrindeyim.

Sağlıkla görüşelim dostum

Ahmet Zeki Velidî Toğan

T.f. Benim Mısır'da basılan bir eserim vardır.

"Bugünkü Türkistan ve Yakın Mazisi" bunu size takdîm etmek üzere vaktiyle adresinizi almıştım fakat harp dolayısıyla eserin nushaları Mısır'da mahbus kaldı gelir gelmez elbette takdim ederim.

ہونا صفتہ بہ ہے برسلا و د شرا تہی اترینی کورہ کیزنی! بیازنہ برتقیقہ یا زنیہ یو اوار الفنون تہیہ
 بندہ کزہ حوالہ اولو کتہرہ۔
 بندہ کزہ ایہ اصلاً باستورس تہر کم ہنوخ۔ یہ و نہ تاوار اسکا تہر کہ اوار الفنون تہیہ تاریخ طرہ کھ لقی
 یا بہج، نقا کین نہ بر فکر اخلاقی و اولیایہ استعنا ایدر ک و یا تاہ کلمہ۔ شد و ہر اوارہ و اوار الفنون
 تاریخ و اوتدراک یا عین ایچون جالیسیوس۔
 ذاکے عالمیز کہ طاجی و ہر بولمکن بندہ کزہ و جوف لغون ایہہ جگہر۔

باقی سہم و حشرم انند

لکھنؤ کی ریسرچ

12.6.941

عزیراج فریدون بیگ

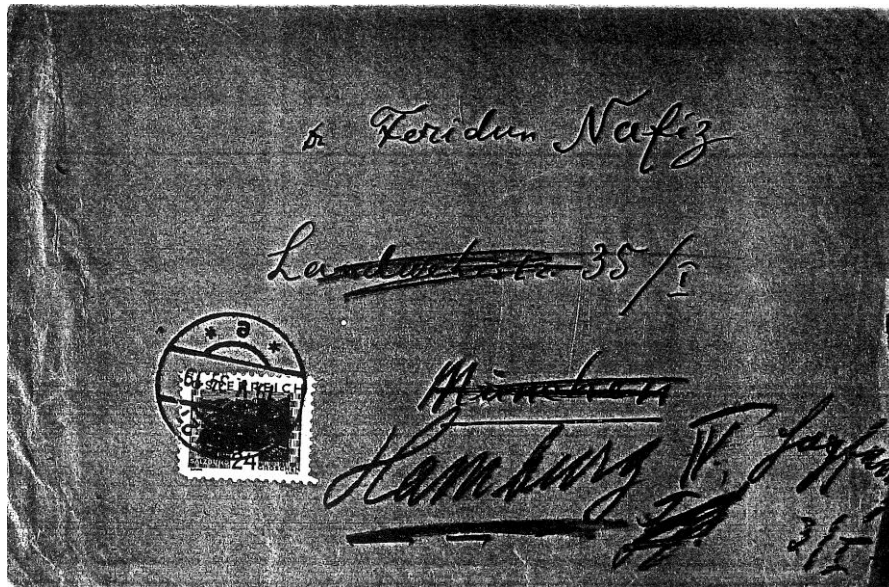
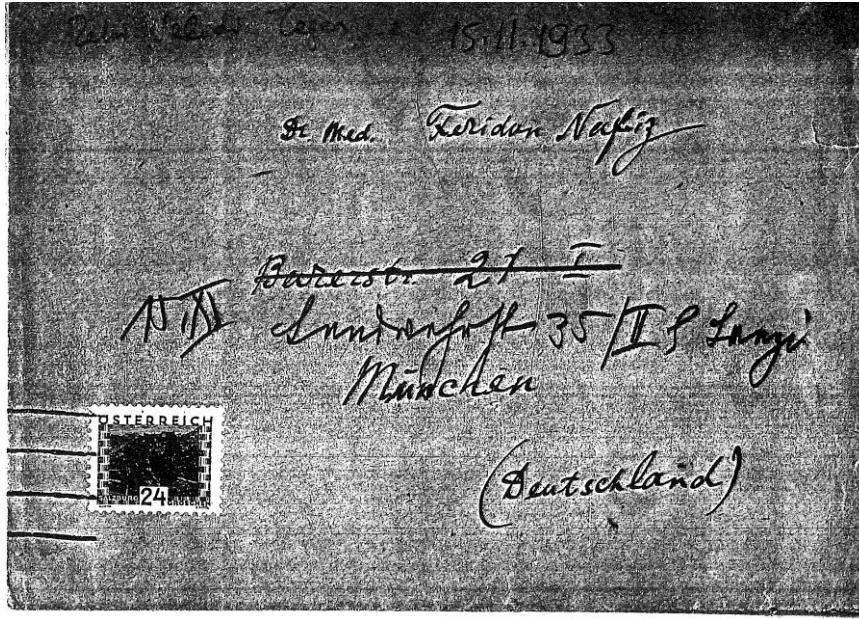
فانتیگر ذالیر ایگنه کیوردی ، ایوانا سیرکانه اولدی . دالکلی . دیر سیرکانه
 قومان تشکر ایگنه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 حاسنه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 منتظریم . ایوانا سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 ترجه ایگنه اولدیر سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 ایوانا سیرکانه

29
 هر ساله سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 اولدیر سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه

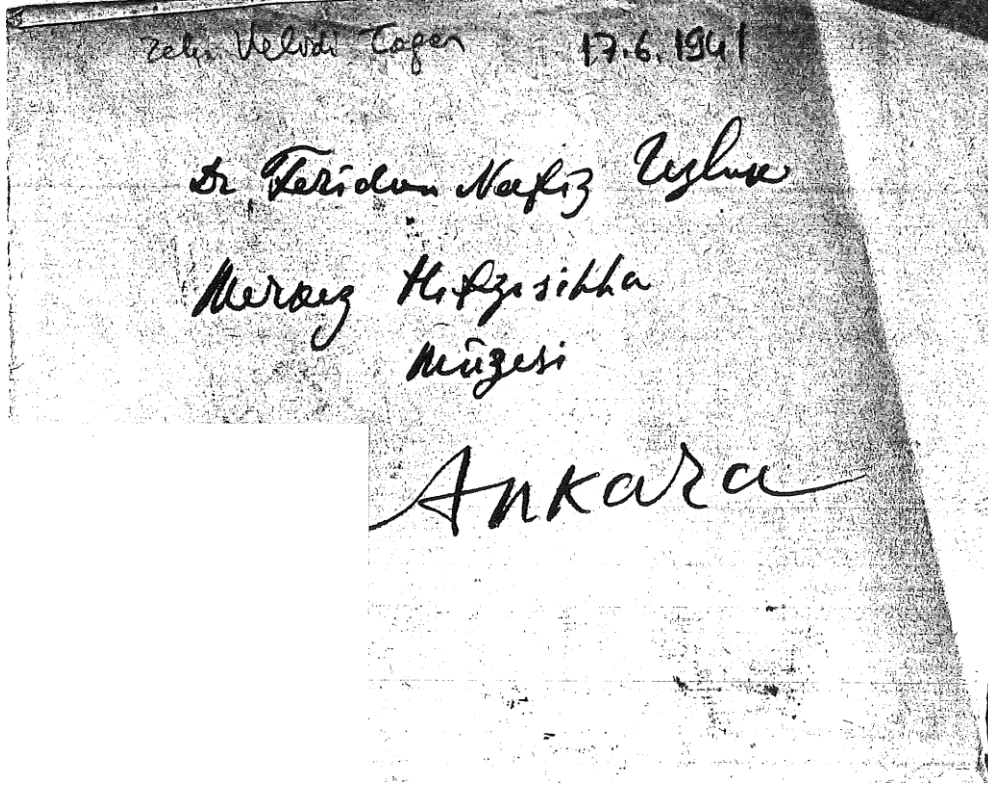
صاحبه - سیرکانه سیرکانه

ایوانا سیرکانه سیرکانه

ایوانا سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه
 سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه سیرکانه

H. O. J.

XXII. BEYNELMİLEL MÜSTEŞRİKLER KONGRESİ
 XXII. INTERNATIONAL CONGRESS OF ORIENTALISTS

KONGRE ÜYELİĞİ KARTI-MEMBERSHIP CARD ⁽¹⁾

15 Temmuzdan 31 Ekim 1951'e kadar muteberdir. - Valid from July 15 to October 31, 1951

Bu kartın sahibi
 This card certifies that

B
M Prof. Dr. Feridun Nafiz UZLUK
 residing at Ankara de mukim

15-22 Eylül 1951 de İstanbul'da in'kad edecek olan Müsteşrikler Kongresine İştirak edecekler.
 participates in the Congress of Orientalists to be held in Istanbul, September 15 - 22, 1951.

Hâmilî - The bearer

Başkan - The President

Z. O. J.
 Prof. Dr. Zeki Velidi Togan

(1) Bu kart, ancak XXII. Müsteşrikler Kongresi'nin soğuk damgasını havi olduğu takdirde muteberdir.
 This card is valid only if it bears the blank-stamp of the XXII. Congress of Orientalists